

en anden Sag her i Folketinget gjorde, nemlig ved den endelige Afstemning over Hvide Sande-Sagen. Da erklærede den ærede Ordfører: Vi ville afholde os fra at stemme i denne Sag, fordi vi derved ville fralægge os Ansvaret for alt, hvad der sker nu. Det samme ville vi gøre her, idet vi sige til de Herrer: Gaa i Spidsen, anvis os Vejen og Midlerne til at komme ud af dette Uføre, saa skulle vi følge Dem. Men det kunne de Herrer ikke.

Finansministeren (N. Neergaard): Det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) anviste mig den Fremgangsmaade, at jeg skulde have søgt at optage flere mindre Laan og paa den Maade have opnaaet bedre Kurser, end jeg nu har opnaaet. Jeg har ved første Behandling udførligt forklaret, hvorfor den Fremgangsmaade var umulig, og der er heller ikke Tvivl om, at hvis jeg var kommen med et Forslag om et fast Statslaan, der kun var halvt saa stort, som det til den givne Tid maatte anses for at være nødvendigt til Dækning af vore Forpligtelser, vilde det være blevet mødt med en overordentlig skarp Kritik fra det ærede Medlem fra Kalundborg og andre ærede Medlemmer fra den Side. De vilde selvfølgelig overhovedet have angrebet mig for, hvad som helst jeg havde gjort, det have de hidtil bestandig gjort, og det ville de i Fremtiden vedblive at gøre, og de vilde sikkert ikke have undladt at benytte en saadan Lejlighed til at gøre det. Men bortset herfra vilde det overhovedet have været parlamentarisk vanskeligt at gennemføre et fast Laan, der ikke for en overskuelig Fremtid afsluttede vore udenlandske Laans Æra, og endelig, og det er den vigtigste Grund, mener jeg, at det vilde have været umuligt at gøre det, man vilde neppe have faaet noget Laan, saa vanskelige som Forholdene have været paa Laanemarkedet, naar den vedkommende Gruppe, man skulde slutte det med, ikke havde en Forvisning om, at man ikke i en overskuelig Fremtid agtede yderligere at appellere til det udenlandske Laanemarked. De Folk, vi have kontraheret med, have vidst, at det Laan, vi vilde optage, betragtede vi som et afsluttende Laan for de udenlandske Laans Vedkommende, og det har været en Forudsætning, uden hvilken vi sikkert slet ikke kunde have stiftet dette Laan.

Dernæst siger det ærede Medlem, at jeg fraskriver mig enhver Art af Forudseenhed, naar jeg siger, at jeg, hvis Laan-

net skulde have været optaget for et eller halvandet Aar siden, maatte have optaget det med et større Beløb. Det, det ærede Medlem kræver af mig, er altsaa, at jeg skulde kunne forudse, baade hvilke Skatte-love der vilde blive vedtaget sidste Foraar, hvorledes Statsindtægterne vilde gaa ind i hele det nu forløbne Aar, hvorledes Forholdene i det hele vilde stille sig, Forhold, der ere afhængige af uendelig meget andet end en Regerings Dispositioner og først og fremmest afhængige af Konjunkturerne. Det vilde være latterligt Praleri, hvis nogen Finansminister vilde vove at paastaa, at han var i Stand til at forudse saadanne Forhold. Enhver Finansminister maa regne ud i Fremtiden efter de Erfaringer, der foreligger, i det Øjeblik han opstiller sine Beregninger. Det er det, jeg har gjort, og det er det, enhver maatte gøre. Det var givet, at det samlede Beløb af Indtægtslove i det tidligste kunde være tilvejebragt i Foraaret 1912. Jeg maatte saaledes have Midler til Raadighed for at dække det forventede Underskud paa Finansaaaret 1911—12 og delvis for 1912—13; thi de nye Skattelove, som vedtages i Foraaret 1912, kunne ikke komme til at virke for hele Finansaaaret 1912—13. Jeg maatte altsaa have taget Hensyn til Forholdene, som de forelaa, og saa kunde Beløbet ikke være blevet mindre end af mig angivet. Naar jeg har ventet dette Aar, har jeg derved opnaaet den Fordel, idet jeg har draget Nytte af de bedre Konjunkturer, idet jeg har set Forholdene paa forskellig Maade konsolidere sig og set nye Indtægtslove vedtagne i Fjor til ca. 8 Mill. Kr., at jeg har kunnet gøre Laanet saa meget mindre og derved spare Staten for en tilsvarende stor Forøgelse af dens Gæld og den aarlige Byrde, som derved vilde fremkomme.

Rode: Den højtærede Finansminister tager fejl, naar han mener, jeg har anvist ham den Vej at optage flere mindre Laan. Paa ingen Maade. Jeg har kun sagt, at hvis det er rigtigt, hvad han paastaar, at et større Laan nødvendigvis maa medføre daarligere Betingelser end et mindre, er det urigtigt at samle Laanene sammen til saa stort et Laan, at disse mindre gunstige Betingelser fremkomme. Hvis altsaa dette er rigtigt, er der ikke andet at gøre end at optage et Par mindre Laan. Men jeg bestrider denne Forudsætning. Jeg bestrider, at det er rigtigt, hvad Finansministeren siger angaaende de større Laan. I øvrigt har Finansministeren heller ikke